

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності 051 «Економіка»
від « 15 » _____ грудня _____ 2022 року
протокол № 6
Голова групи Е. Губанова (Губанова О.Р.)

УЗГОДЖЕНО

Декан природоохоронного факультету
А. В. Чугай (Чугай А.В.)

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МАРОЕКОНОМІКИ

(назва навчальної дисципліни)

051 «Економіка»

(шифр та назва спеціальності)

Економіка довкілля та природних ресурсів

(назва освітньої програми)

магістр

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

1

(рік навчання)

1

(семестр навчання)

3 / 90

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

іспит

(форма контролю)

Економіки природокористування

(кафедра)

Одеса, 2022 р.

Автори: Шуптар-Пориваєва Н.Й., доцент, к.е.н.

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри економіки природокористування від « » 20__ року, протокол № ____.

Викладачі: лекції: Шуптар-Пориваєва Н.Й., доцент, к.е.н.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Практичні заняття: Шуптар-Пориваєва Н.Й., доцент, к.е.н.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Формування здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні країни.
Компетентність	<p>K08. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні</p> <p>K13. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку</p> <p>K19. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p>
Результат навчання	<p>P081. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень</p> <p>P082. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень</p> <p>P131. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів</p> <p>P132. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>P191. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень</p> <p>P192. Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.</p>
Базові знання	<ul style="list-style-type: none"> – методів макроекономічного аналізу; – основних макроекономічних показників; – моделей сукупного попиту (AD) та сукупної пропозиції (AS); – сучасних підходів до теорії споживання, заощадження,

	<p>інвестицій;</p> <ul style="list-style-type: none"> – класичної моделі макроекономічної рівноваги; – структури державного бюджету та бюджетних обмежень; – сутності поняття та типів грошових систем; – форм та типів інфляції; – взаємозв'язку інфляції та безробіття за класичною (кейнсіанською) теоріями (на підґрунті формування кривої Філіпса); – структури платіжного балансу; – інструментів зовнішньоторговельної політики.
Базові вміння	<ul style="list-style-type: none"> – розраховувати основні макроекономічні показники; – розраховувати мультиплікатор Кейнса ; – розраховувати мультиплікатори фіскальної політики; – визначати циклічні коливання, моделі та типи економічного зростання; – аналізувати структуру державного бюджету та бюджетні обмеження; – визначати темпи інфляції та особливості інфляційної політики в державі; – визначити взаємозв'язок інфляції та безробіття за класичною та кейнсіанською теоріями; – визначати валютний курс, зв'язок валютного курсу з платіжним балансом; – визначати особливості розрахування ВВП у відкритій економіці
Базові навички	Здійснювати аналіз макроекономічних моделей, а також збирати та аналізувати дані, необхідні для розрахунку економічних і соціально-економічних показників, що характеризують можливості макроекономічної політики держави.
Пов'язані силлабуси	немає
Попередня дисципліна	немає
Наступна дисципліна	немає
Кількість годин	лекції: 30

практичні заняття:	15
лабораторні заняття:	-
самостійна робота студентів:	45

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	• Предмет, метод та функції макроекономіки.	4	2
	• Макроекономічні показники в системі національних рахунків.	2	1
	• Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції.	2	1
	• Споживання, заощадження та інвестиції.	4	2
	Підготовка до КР		1
ЗМ-Л2	• Класична модель макроекономічної рівноваги	4	2
	• Фіскальна політика держави.	2	1
	• Монетарна політика.	2	1
	• Циклічні коливання та економічне зростання.	2	1
	• Інфляція та антиінфляційна політика.	4	2
	• Безробіття та політика зайнятості.	2	1
	• Макроекономічна політика у відкритій економіці.	2	1
	Підготовка до КР		1
Підготовка до іспиту			20
Разом:		30	37

Консультації: Шуптар-Пориваєва Наталія Йосипівна, четвер 14.30, ауд. 308 НЛК № 2.

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	1. Класична модель макроекономічної рівноваги.	1	0,5
	2. Фіскальна політика держави.	2	1
	3. Монетарна політика.	2	1
	4. Циклічні коливання та економічне зростання.	2	1

	5. Інфляція та антиінфляційна політика.	2	1
	6. Безробіття та політика зайнятості.	1	0,5
	Підготовка до КР		3
	Разом:	15	8

Консультації: Шуптар-Пориваєва Наталія Йосипівна, четвер 14.30, ауд. 308 НЛК № 2.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи*

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	• Підготовка до лекційних занять	6	1-7 тижні
	• Підготовка до модульної контрольної роботи № 1	1	6 тижні
	• Модульна контрольна робота № 1 (обов'язкова)		6 тиждень
ЗМ-Л2	• Підготовка до лекційних занять	9	8-15 тижні
	• Підготовка до модульної контрольної роботи № 2	1	14 тижні
	• Модульна контрольна робота № 2 (обов'язкова)		14 тиждень
ЗМ-П1	• підготовка до усного опитування	5	1-15 тижні
	• Підготовка до контрольної роботи	3	14 тиждень
	• Модульна контрольна робота (практ. частина) 1 (обов'язковий)		14 тиждень
	Підготовка до іспиту	20	15тиждень
	Разом:	45	

**Згідно Наказу №100 від 08.07.2022р. в силлабус осіннього семестру 2022-2023 н.р. було внесено зміни щодо перерозподілу аудиторної та самостійної роботи студентів, що були затверджені на засіданні кафедри економіки природокористування протокол №2 від 06.09.2022р*

1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1.

Контроль проводиться після вивчення лекційного матеріалу модуля ЗМ-Л1 в формі письмової модульної контрольної роботи МКР-1 тестового типу в якій студенти відповідають на 10 запитань. Результати роботи оформлюються на окремому аркуші. Час, що виділяється на виконання МКР-1 визначається при видачі завдання і не перевищує 1 академічної години.

Максимальна оцінка за контрольну роботу складає 25 балів або 2,5 бала за одну правильну відповідь. Критерії оцінювання результатів контрольного заходу: правильна відповідь на 10 запитань – відмінно (25 балів), правильна

відповідь на 8-9 запитань – добре (20-22,5 балів), правильна відповідь на 6-7 запитань – задовільно (15-17,5 балів), правильна відповідь менше ніж на 6 запитань – незадовільно (менше 15 балів).

2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л2.

Контроль проводиться після вивчення лекційного матеріалу модуля ЗМ-Л2 в формі письмової модульної контрольної роботи МКР-2 тестового типу в якій студенти відповідають на 10 запитань. Результати роботи оформлюються на окремому аркуші. Час, що виділяється на виконання МКР-2 визначається при видачі завдання і не перевищує 1 академічної години.

Максимальна оцінка за контрольну роботу складає 25 бали або 2,5 бала за одну правильну відповідь. Критерії оцінювання результатів контрольного заходу: правильна відповідь на 10 запитань – відмінно (25 балів), правильна відповідь на 8-9 запитань – добре (20-22,5 балів), правильна відповідь на 6-7 запитань – задовільно (15-17,5 балів), правильна відповідь менше ніж на 6 запитань – незадовільно (менше 15 балів).

3. Методика підсумкового оцінювання контрольних заходів для всіх лекційних модулів.

Підсумкова оцінка за всі лекційні модулі дорівнює сумі набраних балів за лекційні модулі ЗМ-Л1, ЗМ-Л2, яка не може перевищувати 50 балів.

4. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П1.

Контроль проводиться після вивчення матеріалу практичного модуля ЗМ-П1 в формі письмової контрольної роботи КР-1 в якій студенти розв'язують 15 задач. Результати роботи оформлюються на окремому аркуші. Час, що виділяється на виконання КР-1 визначається при видачі завдання.

Максимальна оцінка за контрольну роботу складає 50 балів або 3,33 бала за одну правильно вирішену задачу. Критерії оцінювання результатів контрольного заходу: правильно вирішена задача з детальним поясненням ходу розв'язання – відмінно (3-3,33 бала), правильно вирішена задача без детального пояснення ходу розв'язання (2,3-3 бала), в задачі допущено 3 грубі помилки або правильно виконано 1/2 задачі (1,7-2,3 бала), в задачі допущено більше 3 грубих помилок або правильно виконано 1/3 завдання – незадовільно (менше 1,7 балів).

5. Методика оцінювання за всіма змістовними модулями.

Підсумковою оцінкою за всіма змістовними модулями (ОЗ) буде сума балів за лекційні і практичні модулі.

6. Методика проведення та оцінювання підсумкового контрольного заходу.

Питання про допуск до семестрового іспиту розглядається тільки за умови, якщо студент виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою і набрав за модульною системою суму балів **не менше 50% від максимально можливої за практичну частину (25 балів)**. В іншому випадку студент вважається таким, що не виконав навчального плану дисципліни і не допускається до іспиту.

Формою підсумкового семестрового контролюючого заходу є письмовий іспит, який проводиться в період заліково-екзаменаційної сесії. Під час іспиту перевіряється засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу (знань, вмінь та навичок, що зазначені у програмі дисципліни).

Екзаменаційні білети з дисципліни «Сучасні проблеми макроекономіки» являють собою тестові завдання закритого типу, які потребують від студента вибору правильних відповідей з чотирьох запропонованих у запитанні. Тестові питання кожного екзаменаційного білету формуються по всьому переліку сформованих у навчальній дисципліні знань (в першу чергу базової компоненти), а їх загальна кількість складає 20 завдань. Повна правильна відповідь на 1 тестове завдання оцінюється у **5 балів**. Оцінка успішності виконання студентом цього заходу здійснюється у формі кількісної оцінки (бал успішності) та максимально складає **100 балів**. Перехід від кількісної оцінки до якісної оцінки здійснюється за 4-х бальною системою відповідно до наступної шкали - **за правильну відповідь: на 18-20 тестів (90-100%) – «відмінно»; на 15-17 тестів (74-89%) – «добре»; на 12-14 тестів (60-73%) – «задовільно»; на менш ніж 12 тестів (<60%) – «незадовільно».**

7. Методика підсумкового оцінювання за дисципліну.

Загальна кількісна оцінка, що отримує студент за підсумками вивчення навчальної дисципліни «Сучасні проблеми макроекономіки» (загальний бал успішності) є **усередненою** між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів та кількісною оцінкою семестрового контролюючого заходу – іспиту. Якщо студент за підсумками іспиту отримав загальну кількісну оцінку менше

50% (від максимально можливої на екзамені), то загальний бал успішності має дорівнювати балу успішності на іспиті.

Інтегральна оцінка (В) за дисципліну за всіма системами оцінювання наведена у наступній таблиці:

Визначення	За системою університету (у відсотках)	За національною системою	За шкалою ECTS
відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100	зараховано	A
вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89,9	зараховано	B
в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81,9	зараховано	C
непогано, але зі значною кількістю помилок	64 – 73,9	зараховано	D
виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63,9	зараховано	E
з можливістю перескладання	35 – 59,9	не зараховано	FX
з обов'язковим повторним курсом навчання	1 – 34,9	не зараховано	F

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Рекомендується наступний порядок вивчення дисципліни „Сучасні проблеми макроекономіки”:

–зміст кожної теми курсу вивчається за допомогою навчальної та методичної літератури, що наведена в списку;

–після засвоєння змісту кожної теми курсу потрібно відповісти на „запитання самоперевірки”, що наведені у даних методичних вказівках і відповідній літературі;

–якщо виникли питання при вивченні теоретичного матеріалу або при виконанні контрольних робіт, то потрібно звернутись до викладача, який читав лекції.

3.1. Модуль ЗМ-Л1

3.1.1. Повчання

Розділи модуля ЗМ-Л1 формують у студентів уявлення про економічну систему як об'єкт макроекономічного аналізу, становлення та розвиток макроекономіки, сучасні макроекономічні теорії, економічний кругообіг у простій економічній системі, сутність системи національних рахунків (СНР), методологічні принципи побудови системи національних рахунків, основні макроекономічні показники: національний обсяг виробництва, загальний рівень цін, зайнятість, валовий національний дохід, валовий внутрішній продукт, чистий національний дохід, чистий внутрішній продукт, валовий національний наявний дохід, сукупний попит та сукупну пропозицію. класичну криву сукупної пропозиції, рівновагу сукупного попиту та сукупної пропозиції, чинники споживання і заощадження, інвестиції як компонент сукупних витрат, роль інвестицій в економіці.

3.1.2. Питання для самоперевірки

Запитання, що входять до тестів до модуля ЗМ-Л1 і являють собою необхідний мінімум знань, який потрібний для засвоєння дисципліни „ Сучасні проблеми макроекономіки ”, наведені нижче. Курсивом відмічені питання, що формують базові результати навчання.

1. Кого вважають основоположником макроекономіки як науки ? [1, с.5-19]
2. Що є ціною позикових коштів?[2, с.11-32]
3. Назвіть головну функцію фінансового ринку.[1, с.5-19]
4. Як називається економіка, яка взаємодіє з економіками інших країн? [1, с.5-19]
5. Як у моделі кругообігу отримати наявний дохід через величину сукупного доходу [1, с.5-19]
6. Що включається до поняття "вилучення"? [2, с.11-32]
7. Що вивчає макроекономіка? [1, с.5-19]
8. Назвіть основні проблеми, що вивчає макроекономіка. [1, с.5-19]
9. Що належить до показників потоку? [2, с.11-32]
10. Наведіть приклади, що належить до показників запасу? [2, с.11-32]
11. Що відносять до абсолютних макроекономічних показників?[2, с.11-32]
12. Що відносять до відносних макроекономічних показників? [2, с.11-32]

13. Визначте, що не включає додана вартість.[4, с.48-80]
14. Наведіть приклад трансфертних платежів.[2, с.11-32]
15. Назвіть різницю між валовим національним продуктом (ВНП) та валовим внутрішнім продуктом (ВВП). [4, с.48-80]
16. Чим відрізняється чистий внутрішній продукт відрізняється від валового внутрішнього продукту?[4, с.48-80]
17. Чому дорівнює національний дохід у Системі національних рахунків? [4, с.48-80]
18. Що означає поняття особистих заощаджень у Системі національних рахунків?[4, с.48-80]
19. Поясніть негативний нахил кривої сукупного попиту відповідно до ефекту багатства? [2, с.123-161]
20. Як може бути графічно представлено зростання величини сукупного попиту при зниженні рівня цін?[2, с.123-161]
21. Що є факторами зсуву кривої сукупного попиту? [2, с.123-161]
22. Що веде до зростання сукупного попиту ? [2, с.123-161]
23. Що показує крива сукупного попиту? [2, с.123-161]
24. Що показує крива сукупної пропозиції? [2, с.123-161]
25. Що веде до збільшення сукупної пропозиції? [2, с.123-161]

3.2. Модуль ЗМ-Л2

3.2.1. Повчання

Розділи модуля ЗМ-Л2 формують у студентів уявлення про рівновагу економічних систем та механізм її забезпечення, рівновагу ринкової економіки, класичну модель макроекономічної рівноваги: взаємодію ринків ресурсів, товарів, грошей та інвестицій, загальну рівновагу класичної макромоделі: систему взаємопов'язаних графіків, ринок товарів та платних послуг, ринок робочої сили, загальну рівновагу на ринках товарів і послуг, грошей та цінних паперів, вплив держави на загальну рівновагу засобами монетарної й фіскальної політики, зміст фіскальної політики: цілі та інструменти, податкові надходження як основне джерело доходів держави, державні видатки і їх структуру, поточні та капітальні витрати держави, стимулюючу й стримуючу фіскальну політику, державний борг та його структуру, фіскальну політику в Україні: основні напрями й протиріччя, грошовий ринок, грошову пропозицію та способи її вимірювання, грошову масу і грошову базу, механізм функціонування грошового ринку, суть монетарної політики, макроекономічну нестабільність і нерівномірність економічного розвитку, теорії циклічних

коливань, макроекономічний аналіз циклічних коливань, адаптацію економіки до циклічних коливань, державне антициклічне регулювання, сутність економічного зростання, передумови й характерні риси сучасного економічного зростання, джерела економічного зростання, темпи економічного зростання, макроекономічну політику стимулювання економічного зростання, інфляцію як макроекономічне явище, розрахунок темпу інфляції, монетарні та немонетарні фактори інфляції попиту, антиінфляційну політику держави і її роль у стабілізації економіки, механізм функціонування ринку праці, безробіття як відхилення від рівноваги, рівень зайнятості та рівень безробіття, види безробіття, фактичний та природний рівень безробіття і фактори, що його визначають, інструмент зовнішньоторговельної політики, зв'язок валютного курсу з платіжним балансом, ВВП у відкритій економіці, міжнародний потік товарів та капіталів.

3.2.2. Питання для самоперевірки

Запитання, що входять до тестів до модуля ЗМ-Л2 і являють собою необхідний мінімум знань, який потрібний для засвоєння дисципліни „Сучасні проблеми макроекономіки”, наведені нижче. Курсивом відмічені питання, що формують базові результати навчання.

1. Що є граничною податковою ставкою? [1, с.170-197]
2. Що є середньою податковою ставкою? [1, с.170-197]
3. *Які ви знаєте види податків? [1, с.170-197]*
4. Як називається податок, коли податкова ставка зменшується при збільшенні доходу? [1, с.170-197]
5. *До чого призводить зниження податків? [1, с.170-197]*
6. Перерахуйте, що належить до засобів платежу? [3, с.98-109]
7. *Для чого використовується політика дорогих грошей? [3, с.98-109]*
8. *Що є найбільш відповідним показником для виміру економічного потенціалу країни? [2, с.201-224]*
9. *Що є найбільш відповідним показником для оцінки рівня добробуту? [2, с.201-224]*
10. *Що має бути в економіці для забезпечення високих темпів економічного зростання? [2, с.201-224]*
11. Назвіть фази економічного циклу. [1, с.336-341]
12. *Що є основною причиною циклічного характеру розвитку економіки? [1, с.336-341]*
13. Що відповідає фазі економічного підйому? [1, с.336-341]

14. Що є характерною рисою рецесії ?[1, с.336-341]
15. Що є контрциклічним показником економічного циклу? [1, с.336-341]
16. Що є проциклічним показником економічного циклу? [1, с.336-341]
17. Що є ациклічним показником економічного циклу? [1, с.336-341]
1. Дайте визначення інфляції? [4, с.185-200]
2. *Що характеризує показник рівня інфляції?*[4, с.185-200]
3. За якою формулою визначається темп інфляції? [4, с.185-200]
4. Як називається зниження загального рівня цін? [4, с.185-200]
5. Перерахуйте та наведіть приклади інфляції. [4, с.185-200]
6. *Що є причиною високої інфляції у більшості країн?* [4, с.185-200]
7. *Як називається ситуація, коли зростання рівня цін поєднується зі зниженням обсягу виробництва?*[4, с.185-200]
18. Коли людину не можна вважати безробітною? [4, с.165-181]
19. *Як розраховується рівень безробіття?*[4, с.165-181]
20. До якої категорії відноситься людина, яка не працює та займається домашнім господарством? [4, с.165-181]

3.4. Модуль ЗМ-П1 „Практичний модуль”

При вивченні практичного модуля студенти набувають уміння розраховувати основні макроекономічні показники (валовий внутрішній продукт, валовий національний продукт, чистий внутрішній продукт, національний дохід, використовуваний дохід), розраховувати мультиплікатори фіскальної політики, визначати циклічні коливання, моделі та типи економічного зростання, аналізувати структуру державного бюджету та бюджетні обмеження, визначати темпи інфляції та особливості інфляційної політики в державі, визначати взаємозв'язок інфляції та безробіття, визначати валютний курс, зв'язок валютного курсу з платіжним балансом, визначати особливості розрахунку ВВП у відкритій економіці.

Перевірка якості засвоєних знань і одержаних навичок при вивченні цього модуля здійснюється викладачем під час проведення практичних занять шляхом перевірки якості розв'язання задач, що наведені в ньому.

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1.

1. Основоположником макроекономіки як науки є: [1, с.5-19]
2. Ціною позикових коштів є: [2, с.11-32]
3. Головна функція фінансового ринку - забезпечення взаємозв'язку між: [1, с.5-19]
4. Економіка, яка взаємодіє з економіками інших країн, називається: [1, с.5-19]
5. Щоб у моделі кругообігу отримати наявний дохід, необхідно від величини сукупного доходу (Y) відняти: [1, с.5-19]
6. До поняття "вилучення" включається: [2, с.11-32]
7. Макроекономіка не намагається відповісти на запитання: [1, с.5-19]
8. Одна з основних проблем макроекономіки: [1, с.5-19]
9. До показників потоку належить: [2, с.11-32]
10. До показників запасу належить: [2, с.11-32]
11. До абсолютних макроекономічних показників належить: [2, с.11-32]
12. До відносних макроекономічних показників належить: [2, с.11-32]
13. Додана вартість не включає: [4, с.48-80]
14. Прикладом трансфертних платежів є: [2, с.11-32]
15. Що з перерахованого включено до валового національного продукту (ВНП), але не включено до валового внутрішнього продукту (ВВП): [4, с.48-80]
16. Чистий внутрішній продукт відрізняється від валового внутрішнього продукту на величину: [4, с.48-80]
17. Національний дохід у Системі національних рахунків дорівнює: [4, с.48-80]
18. Поняття особистих заощаджень у Системі національних рахунків означає: [4, с.48-80]
19. Відповідно до ефекту багатства крива сукупного попиту має негативний нахил, тому що зростання рівня цін: [2, с.123-161]
20. Зростання величини сукупного попиту при зниженні рівня цін може бути графічно представлено як: [2, с.123-161]
21. Крива сукупного попиту зсувається праворуч, якщо: [2, с.123-161]
22. Крива сукупного попиту зсувається праворуч, якщо відбувається: [2, с.123-161]
23. Сукупний попит зростає, якщо збільшується ставка: [2, с.123-161]
24. Зростання якої статті державних витрат не збільшує сукупний попит: [2, с.123-161]
25. Крива сукупного попиту показує, що: [2, с.123-161]
26. Крива сукупної пропозиції показує, що: [2, с.123-161]
27. Сукупна пропозиція збільшується, якщо зростає: [2, с.123-161]

4.2. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2.

1. Величина, що показує, яку суму податку слід виплачувати з кожного додаткового долара доходів, являє собою: [1, с.170-197]
2. Величина, що показує, яку суму податку слід виплачувати з кожного долара доходів, являє собою: [1, с.170-197]
3. Якщо податкова ставка збільшується зі збільшенням доходу, такий податок є: [1, с.170-197]
4. Якщо податкова ставка зменшується при збільшенні доходу, то такий податок є: [1, с.170-197]
5. Зниження податків веде до: [1, с.170-197]
6. Грошові запаси на банківських рахунках і вклади у комерційних банках — це: [3, с.98-109]
7. До засобів платежу не належить: [3, с.98-109]
8. За класичною теорією грошового ринку визначальним є: [3, с.98-109]
9. Політика дорогих грошей використовується для: [3, с.98-109]
10. Для виміру економічного потенціалу країни найбільш відповідним показником є величина: [2, с.201-224]
11. Для оцінки рівня добробуту найбільш відповідним показником є величина: [2, с.201-224]
12. Для забезпечення високих темпів економічного зростання в економіці мають бути: [2, с.201-224]
13. До фаз економічного циклу не належить: [1, с.336-341]
14. Основною причиною циклічного характеру розвитку економіки є: [1, с.336-341]
15. Фазі економічного підйому відповідає: [1, с.336-341]
16. У період піднесення дефіцит державного бюджету: [1, с.336-341]
17. Характерною рисою рецесії є: [1, с.336-341]
18. Який із показників є контрциклічним: [1, с.336-341]
19. Який із показників є проциклічним: [1, с.336-341]
20. Який із показників є ациклічним: [1, с.336-341]
21. Інфляція – це стійка тенденція зростання: [4, с.185-200]
22. Показник рівня інфляції характеризує: [4, с.185-200]
23. Темп інфляції визначається за такою формулою: [4, с.185-200]
24. Зниження загального рівня цін називається: [4, с.185-200]
25. Якщо рівень інфляції становить 5% в рік, така інфляція називається: [4, с.185-200]
26. Якщо темп інфляції становить 250% у рік, то рівень цін за рік

зростає: [4, с.185-200]

27. Причиною високої інфляції у більшості країн є різке зростання: [4, с.185-200]

28. Якщо зростання рівня цін поєднується зі зниженням обсягу виробництва, то така ситуація називається: [4, с.185-200]

29. Якщо за зростання номінального доходу на 20% реальний дохід знизився на 4%, то темп інфляції дорівнює: [4, с.185-200]

30. Людина не вважається безробітною, якщо вона: [4, с.165-181]

31. Рівень безробіття розраховується як процентне відношення кількості: [4, с.165-181]

32. Рівень безробіття дорівнює: [4, с.165-181]

33. Людина, яка не працює та займається домашнім господарством, відноситься до категорії: [4, с.165-181]

34. Якщо загальна чисельність населення країни становить 100 млн осіб, чисельність працездатного населення – 75 млн осіб, чисельність робочої сили – 60 млн осіб, а рівень безробіття – 11%, то чисельність зайнятих складає: [4, с.165-181]

4.3. Типові задачі до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П1.

ЗАДАЧА 1. У відкритій економіці сукупний обсяг випуску становить $4000+100N$ млрд дол., споживчі витрати – $2600-4N^9$ млрд дол., інвестиції – 900 млрд дол., державні закупівлі – $850-55N$ млрд дол., чисті податки – $800+N^5$ млрд дол. Визначте розмір приватних заощаджень.

ЗАДАЧА 2. В економіці країни наявний дохід дорівнює $5000+120N^3$ млрд дол., споживчі витрати – $4200-45N$ млрд дол., інвестиції - 1100 млрд дол. дефіцит торговельного балансу становить $100+N^2$ млрд дол. Визначте стан державного бюджету.

ЗАДАЧА 3. Припустимо, що в економіці діють лише чотири фірми: з виробництва мікросхем, з виробництва моніторів, з виробництва комп'ютерів та з виробництва "Пепсі-коли". Перша фірма цього року виробила 1 млн комп'ютерних мікросхем і продала їх по $200+N^2$ дол. кожен фірмі, яка виробляє комп'ютери. Друга фірма виробила 1 млн моніторів для комп'ютерів, які вона продала по $300-N$ дол. кожній третій фірмі для комп'ютерів. Третя фірма використовувала ці та власні компоненти для виробництва 1 млн комп'ютерів, які вона продала за ціною $1200-10N$ дол. кожен. Четверта фірма виготовила 200 млн упаковок (по 6 пляшок) "Пепсі-коли", які вона продала за ціною 1,50 дол. за упаковання. При цьому четверта фірма не купила протягом року жодного нового комп'ютера. Визначте:

- а) вартість кінцевої та проміжної продукції в економіці;
- б) величину ВВП;
- в) величину доданої вартості кожної фірми.

ЗАДАЧА 4. Величина доходу дорівнює $140\,000 + 54N^5$ грн. Споживання складає $100\,000 - 10N^2$ грн. Чому дорівнюють заощадження, середня схильність до заощадження та середня схильність до споживання?

ЗАДАЧА 5. Визначте економічну доцільність інвестицій при наступній умови: інвестиційний проект у розмірі 10 млн. грн. може забезпечувати $15 + N\%$ прибутку протягом року (при нульовій ставці податку на прибуток). Номінальна ринкова ставка банківського відсотка становить $22 - N^2\%$ річних, темп інфляції - 12% на рік.

ЗАДАЧА 6. Економіка країни описується рівняннями: $Y = C + I + G$; $C = 80 + 0,8(Y - T)$; $I = 160 - 20r$; $G = 20 + 2N$; $T = 40 - N^3$. Записати функцію товарного ринку як функцію доходу від відсоткової ставки.

ЗАДАЧА 7. Функція попиту на гроші в країні має вигляд $M / P = 0,75Y - 1200r$. Функція товарного ринку $Y = 1100 - 3200r$. Пропозиція грошей $720 - 15N$, рівень цін 1,2. Визначити рівноважні відсоткову ставку (%) та рівень доходу (млрд грн. од.).

ЗАДАЧА 8. Якщо податок з доходу зріс з $4000 + 32N^2$ дол. до $4800 - 20N$ дол. зі збільшенням доходу з 20 000 дол. до 25 000 дол., то якою була гранична ставка податку?

ЗАДАЧА 9. В економіці державні закупівлі товарів та послуг дорівнюють $950 + 30N^3$ млрд дол., сукупний дохід – $5600 - 94N$ млрд дол., податкова ставка - 15%, акордні податки - 220 млрд дол., відсоткова ставка за державними облігаціями – $10 + N\%$, вартість всіх наявних державних облігацій - 1300 млрд дол., трансферти – 80 млрд дол., з них субсидії фірмам – 35 млрд дол. Визначте стан державного бюджету.

ЗАДАЧА 10. Грошова маса країни характеризується такими даними (млрд грн. од.):

- Готівка - $500 + 10N$
- Чекові вклади - 120
- Вклади на безчекових ощадних рахунках - 230
- Дрібні строкові вклади - 1100
- Великі строкові вклади – $1800 - 20N^2$

Визначити грошові агрегати $M1$, $M2$, $M3$.

ЗАДАЧА 11. Реальний ВВП зменшився на $7,5 - 0,2N\%$. Грошова маса зросла на 2,5 %. Швидкість обороту грошей не змінилась. Як і на скільки змінився рівень цін?

ЗАДАЧА 12. Реальний ВВП 2019 року становив $2400-25N^2$ млрд дол. Номінальний ВВП 2020 р. дорівнює $2214+20N$ млрд дол., а дефлятор ВВП - 0,9. Визначте темп зміни ВВП та фазу циклу.

ЗАДАЧА 13. Ви надали кредит у 1 тис. дол. на рік, розраховуючи отримати реально 7,5% річних та очікуючи, що темп інфляції становитиме $60-N^3\%$. Проте насправді темп інфляції становив $70+2N\%$. Який реальний прибуток ви отримали?

ЗАДАЧА 149. Рівень безробіття цього року становив 7,5%, а фактичний ВВП $-1665+30N^3$ млрд дол. Природний рівень безробіття – 5%. Визначте величину потенційного ВВП, якщо коефіцієнт Оукена дорівнює 3.

ЗАДАЧА 15. Рівень безробіття цього року становив 6,5%. Природний рівень безробіття – 5%, а коефіцієнт Оукена – 2. Потенційний ВВП дорівнює $2550+37N^2$ млрд дол. Визначте відставання ВВП (у %) і втрати ВВП, викликані циклічним безробіттям (у млрд дол.).

4.5. Тестові завдання до іспиту.

1. До проблем, які не вивчає макроекономіка, належить: [1, с.5-19]
2. Макроекономіка не вивчає: [1, с.5-19]
3. До макроекономічних ринків не належить: [1, с.5-19]
4. Яке із наступних рівнянь характеризує формування національного доходу за моделлю кругообігу для відкритої економіки? [1, с.5-19]
5. Якими є види економічної активності державного сектору? [1, с.5-19]
6. Яке із наступних рівнянь характеризує формування національного доходу за замкненою моделлю кругообігу з участю держави? [1, с.5-19]
7. Чистий експорт є позитивним, коли: [1, с.5-19]
8. Кругообіг у двосекторній моделі показує: [1, с.5-19]
9. Яким є рівняння рівноваги в простішій моделі кругообігу при наявності заощаджень та інвестицій? [1, с.5-19]
10. У трисекторній моделі економіки пропозиція товарів і послуг повинна бути рівна: [1, с.5-19]
11. Валовий внутрішній продукт являє собою суму ринкової вартості: [4, с.48-80]
12. Спільна складова ВВП та ВВП – це: [4, с.48-80]
13. Валовий національний продукт – це: [4, с.48-80]
14. Щоб перейти від показника ВВП до показника ВВП, слід: [4, с.48-80]
15. Номінальний ВВП вимірюється: [4, с.48-80]

16. Який з перелічених показників допускає подвійний рахунок? [4, с.48-80]
17. Чистий національний продукт дорівнює валовому національному продукту, з якого відраховано: [4, с.48-80]
18. Номінальний ВВП визначається за цінами: [4, с.48-80]
19. Якщо обсяг реального ВВП знизився на 6%, а чисельність населення в тому ж році скоротилася на 3%, то: [4, с.48-80]
20. Дані, що показують зростання реального обсягу ВВП і реального обсягу ВВП на душу населення: [4, с.48-80]
21. На величину якого з наступних елементів ВВП здійснюють найбільший вплив зміни в рівні ставки відсотка? [4, с.48-80]
22. Крива сукупного попиту відбиває відношення між: [2, с.123-161]
23. Зростання вчини сукупного попиту при кожному можливому рівні цін може бути графічно представлене як: [2, с.123-161]
24. Поняття особистих заощаджень у Системі національних рахунків означає: [4, с.48-80]
25. Зростання якої статті державних витрат не збільшує сукупний попит [2, с.123-161]
26. Податки, які не залежать від рівня доходу, називаються: [2, с.403-413]
27. Зміна податків діє на: [2, с.403-413]
28. Рівновага грошового ринку досягається у точці, де: [3, с.98-109]
29. Попит на гроші за мотивом застережливості залежить від: [3, с.98-109]
30. Виберіть неправильну формулу для розрахунку рівня інфляції: [4, с.165-181]
31. Зниження темпу інфляції називається: [4, с.165-181]
32. Якщо рівень інфляції становить 10% на тиждень, така інфляція називається: [4, с.165-181]
33. При підрахунку рівня безробіття до безробітних відносять: [4, с.165-181]
34. Коли рівень цін підвищується дуже різко, таке явище називається: [4, с.165-181]
35. Якщо темп інфляції становить 250% у рік, то рівень цін за рік зростає: [4, с.185-200]
36. Рівень безробіття розраховується як процентне відношення кількості: [4, с.165-181]
37. Характерною рисою рецесії є: [4, с.185-200]
38. Фазі економічного підйому відповідає: [1, с.336-341]

39. Для оцінки рівня добробуту найбільш відповідним показником є величина: [2, с.201-224]
40. Основною причиною циклічного характеру розвитку економіки є: [1, с.336-341]
41. Який із показників є ациклічним: [1, с.336-341]
42. Інфляція – це стійка тенденція зростання: [4, с.185-200]

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка: навчальний посібник. 2-те вид., перероб. і доп. К.: Атіка, 2009. 368 с.
2. Матвеева Т. Ю. Вступ до макроекономіки: навчальний посібник. М. ДУ ВШЕ, 2007. 511 с.
3. Малиш Н. А. Макроекономіка: Навч. посіб. К.: МАУП, 2003. 240 с.
4. О.М. Козакова, Е.М. Забарна. МАКРОЕКОНОМІКА: підручник. Херсон:ОЛДІ-ПЛЮС. 2018. 428с.
5. Дорнбуш Р., Фішер С. Макроекономіка : підручник. пер. з англ. Київ: Основи. 1996. 814 с.

Додаткова

1. Макроекономіка : навчальний посібник / М. І. Макаренко та ін. ; за ред. М. І. Макаренка. Київ : ЦУЛ. 2014. 340 с.
2. Фельдерер Б., Хомбург Ш. Макроекономіка і нова макроекономіка: підручник; пер. з нім. Київ: Либідь-Нічлава., 1998. 464 с.
- 3, Макроекономіка: базовий курс : навч. посіб. І.Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко, Н.В. Федірко та ін. К.: КНЕУ. 2016. 246 с.
- 4 Curtis D. Macroeconomics: Theory, Markets, and Policy/ D. Curtis, I. Irvine. 2017. 495 p
5. Журнали: «Економіка України», «Регіональна економіка», «Фінанси України», «Економіст».